

POSTANOWIENIE

Dnia 5 listopada 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXII Wydział Własności Intelektualnej w składzie:

Przewodniczący: **SSO Agnieszka Matlak**

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2020 r. w Warszawie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku **A.P.**

z udziałem **Ł.Ż.**

o udzielenie zabezpieczenia przed wszczęciem postępowania

p o s t a n o w i a :

oddalić wniosek.

SSO Agnieszka Matlak

XXII GWo 78/20

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 22 października 2020 r. uprawniona A.P. wniosła o udzielenie zabezpieczenia roszczeń opartych na art. 78 ust. 1 oraz art. 79 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych o nakazanie obowiązanemu Ł.Ż. zaniechania naruszeń i usunięcie skutków naruszeń osobistych i majątkowych praw autorskich Uprawnionej do utworu - wykładu pt. *„Nieuczciwa konkurencja byłych menadżerów”* autorstwa uprawnionej, wygłoszonego podczas szkolenia organizowanego w formie *webinaru* przez (...) w dniu 27 sierpnia 2020 r., polegających na bezprawnym rozpowszechnianiu przez obowiązanego „stenogramu” z tego wykładu w całości lub we fragmentach, w tym przedkładaniu stenogramu wykładu w całości lub we fragmentach w Krajowym Rejestrze Sądowym lub w ramach postępowań przygotowawczych lub sądowych z udziałem obowiązanego lub spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. lub jej wspólników: (...) Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w Warszawie lub R. R. lub J. R.

poprzez

nakazanie obowiązanemu - do czasu prawomocnego zakończenia postępowania - zaniechania rozpowszechniania stenogramu z wykładu pt. *„Nieuczciwa konkurencja byłych menadżerów”*

autorstwa uprawnionej, ogłoszonego podczas szkolenia organizowanego przez (...) w formie *webinaru* w dniu 27 sierpnia 2020 r., w całości lub we fragmentach, w tym przedkładania w całości lub we fragmentach w Krajowym Rejestrze Sądowym lub w ramach postępowań przygotowawczych lub sądowych z udziałem obowiązanego lub spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie lub jej wspólników: (...) Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w Warszawie lub R. R. lub J.R.

a także poprzez

nakazanie obowiązanemu fizycznego wycofania stenogramu z wykładu z akt któregośkolwiek z postępowań, do których stenogram wykładu został złożony, w tym z akt postępowania prowadzonego przez:

- a) Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod sygn. akt Wa XIII Ns-Rej. KRS 8022/20/014,
- b) Sąd Rejonowy dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie II Wydział Cywilny pod sygn. akt II C 2052/20.

Ponadto uprawniona wniosła o zagrożenie obowiązanemu obowiązkiem zapłaty na rzecz uprawnionej kwoty w wysokości 10.000 zł za każdy przypadek naruszenia nakazów określonych w postanowieniu o udzieleniu zabezpieczenia (*wniosek, k. 3 - 29 akt*).

Obowiązany w odpowiedzi na wniosek z dnia 26 października 2020 r. wniósł o oddalenie wniosku uprawnionej o udzielenie zabezpieczenia (*stanowisko obowiązanego wraz z wnioskiem o oddalenie wniosku uprawnionej o udzielenie zabezpieczenia, k. akt*).

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Uprawniona A.P. wpisana jest na listę radców prawnych przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie pod nr wpisu (...) . Uprawniona wykonuje zawód radcy prawnego od 2005 r. współpracując z (...) oddziałami międzynarodowych kancelarii. Aktualnie uprawniona współpracuje z kancelarią (...) spółka partnerska, gdzie od 2015 r. jest partnerem (*wydruk z listy radców prawnych prowadzonej przez OIRP w Warszawie, k. 36 akt, wydruk z profilu uprawnionej z portalu (...) .com, k. 38 - 45 akt, odpis pełny KRS (...) spółka partnerska, k. 47 - 57 akt*).

Uprawniona posiada doświadczenie zawodowe w sprawach z zakresu ochrony własności intelektualnej, w oparciu o zbudowaną pozycję naukową prowadzi też działalność edukacyjną m.in. poprzez aktywne uczestnictwo i prowadzenie prelekcji, wykładów oraz szkoleń organizowanych przez (...),(...) czy (...). Uprawniona redaguje także blog (...) (*wydruk*

z bloga (...), k. 63 akt, wydruk ze strony internetowej [https\(...\)](https(...)), k. 65 akt, wydruki prezentacji i informacji nt. szkoleń, k. 67 - 93 akt).

Obowiązany Ł.Ż. jest współnikiem i byłym pracownikiem spółki (...) Sp. z o.o. z którą pozostaje aktualnie w licznych sporach sądowych. Spółka (...) Sp. z o.o. zarzuca obowiązanemu m.in. przejęcie i wykorzystanie w ramach konkurencyjnego przedsiębiorstwa informacji, stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa oraz wykorzystanie w ramach konkurencyjnego przedsięwzięcia. Obowiązany pozostaje także w sporze z udziałowcami tej spółki (*niesporne*).

Uprawniona reprezentowała spółkę (...) Sp. z o.o. w postępowaniach dotyczących naruszenia przez obowiązanego tajemnicy przedsiębiorstwa (*niesporne*).

Uprawniona w dniu 27 sierpnia 2020 r. była jedną ze współprowadzących webinar zorganizowany przez (...), pt. „*Nieuczciwa konkurencja ze strony byłych menadżerów*”. Podczas szkolenia uprawniona przedstawiła i omówiła wcześniej przygotowane prezentacje. Pierwsza z nich dotyczyła najczęściej występujących deliktów nieuczciwej konkurencji, popełnianych przez byłych pracowników / menadżerów. Treść drugiego ze szkoleń dotyczyła zagadnień ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa i zakazu konkurencji. Prezentacje zawierały omówienie najważniejszych instytucji prawnych, adekwatnych orzeczeń oraz tzw. „*case study*”, inspirowane sprawami z praktyki zawodowej uprawnionej. Jeden z przykładów oznaczony jako (...) spółki S. Sp. z o.o.” zawierał następujący opis stanu faktycznego: „1. spółka z branży druku 3D nawiązuje współpracę z młodym naukowcem w zakresie opracowania oraz wprowadzenia do obrotu innowacyjnego urządzenia do produkcji proszków do druku 3D, 2. Współpraca w tym zakresie trwa ok. 2 lata, przy czym dopiero w drugim roku współpracy spółka zawiera z nim umowę i zobowiązuje do zachowania poufności, 3. W międzyczasie do spółki wchodzi inwestor, który wnosi znaczne środki na dokończenie prac B+R oraz przygotowanie komercjalizacji urządzenia, 4. Tuż przed zakończeniem prac, pracownik wypowiada umowę, 5. Po kilku miesiącach, niemal równoległe ze Spółką oferuje - za pośrednictwem innej spółki - sprzedaż analogicznego urządzenia”. Do przykładu załączony był slajd wskazujący na popełnione delikty oraz możliwe sposoby obrony przez spółkę, a także postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia wydane w sprawie na podstawie, której *case* został opracowany (*prezentacja uprawnionej pt. „Nieuczciwa konkurencja ze strony byłych menadżerów.”, k. 95 - 124 akt, wydruk archiwalnych informacji o szkoleniu, k. 126 - 127 akt*).

Uczestnikiem szkolenia był także obowiązany, który sporządził z tego szkolenia stenogram (*okoliczność przyznana, k. 209 akt*).

Szkolenie wymagało akceptacji regulaminu, który w ust. 16 stanowił, że wszystkie materiały przekazane uczestnikowi w związku z Wydarzeniem stanowią własność organizatora i w związku z tym przeznaczone są wyłącznie do użytku osobistego, a w ust. 17 że zabronione jest zwielokrotnianie materiałów, wprowadzanie ich do obrotu, rozpowszechnianie w jakikolwiek sposób, użyczanie, wyświetlanie, publiczne udostępnianie w jakikolwiek sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybrany oraz jakiekolwiek inne wykorzystane sprzeczne z celem lub zakresem wskazanym w ust. 15 powyżej (*wydruk emaila z dnia 14 października 2020 r., k. 185 akt, regulamin uczestnictwa w konferencjach, warsztatach, szkoleniach płatnych organizowanych przez (...)Sp. z o.o., k. 187 - 188, 190 akt*).

W dniu 29 września 2020 r. obowiązany złożył, jako pozwany, przed Sądem Rejonowym dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie pismo procesowe w sprawie o sygn. akt II C 2052/20. Powodami w tej sprawie są wspólnicy spółki (...) Sp. z o.o. – R.R., J.R. oraz (...) Sp. z o.o. Sp. k. Pełnomocnikami zaś partner kancelarii (...) spółka partnerska, r.pr. Ł. S. oraz r.pr. A. N. . Przedmiotem toczącego się postępowania jest nieważność zbycia udziałów. Pismo zawierało m.in. wniosek o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentów w postaci stenogramu z publicznej wypowiedzi pełnomocnika powodów, r.pr. A.P. , celem wykazania faktów: instrumentalnego traktowania wniosku o udzielenie zabezpieczenia i wykorzystywania uzyskanych zabezpieczeń do wywarcia presji na pozwanego Ł. Ż. (*pismo obowiązanego z dnia 25 września 2020 r., k. 129 - 152 akt*).

W przedmiotowym piśmie obowiązany zawarł fragmenty stenogramu w formie cytatów, a także dołączył do niego w formie załącznika nr 6 wydruk dokumentu zawierającego fragment stenogramu wykładu uprawnionej wygłoszonego podczas szkolenia w dniu 27 sierpnia 2020 r. Obowiązany pisał: „Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na publiczną wypowiedź pełnomocnika powodów r.pr. A. P. dotyczącą sprawy rozpoznawanej przez Sąd Okręgowy w Warszawie pod sygn. akt XXV Co 45/20 i XXV Cz 132/20 oraz innych spraw zabezpieczeniowych wszczętych wobec Pozwanego 1 i Powodów i Spółkę (...) . Pełnomocnik powodów działa z pełną świadomością, że roszczenia powodów są niezasadne, a rzeczywistym celem wszczęcia niniejszego postępowania jest przymuszenie Pozwanego 1 do zawarcia ugody i przeniesienia na Spółkę (...) spornych praw własności

intelektualnej do wynalazków. Co istotne, nie ukrywa tego i publicznie o tym informuje. Przykładowo d. 27 sierpnia 2020 r., o godz. 10:35 r.pr. A. P. oraz inni prawnicy z Kancelarii (...) podczas wystąpienia jako prelegenci podczas szkolenia „Nieuczciwa konkurencja ze strony byłych menadżerów” powiedzieli m.in.: „(...) chciałam krótko powiedzieć też o jednej sprawie gdzie rzeczywiście też no spółka odniosła połowiczny sukces można powiedzieć, a to dlatego że zaniedbała działań związanych z ochroną informacji w poufności. Mamy tutaj, mieliśmy do czynienia w tym przypadku spółkę, która no nawiązała współpracę z młodym naukowcem w zakresie opracowania i wprowadzenia do obrotu urządzenia z zakresu druku 3D. Współpraca taka została nawiązana, najpierw ona odbywała się na zupełnie nieformalnej podstawie, a później gdzieś po roku współpracy została zawarta z tą osobą umowa i w tej umowie znalazło się zobowiązanie do zachowania poufności (...). Natomiast problemem, który tutaj uniemożliwił uzyskanie takiego zabezpieczenia, uniemożliwił uzyskanie orzeczenia nakazującego zaniechanie wprowadzania do obrotu było proszę państwa to że no właśnie nie było żadnych zabezpieczeń w tym pierwszym okresie współpracy, czyli przez rok spółka pracowała nad innowacyjnym urządzeniem, ponosiła z tego tytułu nakłady natomiast no niestety nie zadbała o to aby no w odpowiedni sposób zabezpieczyć bezpieczeństwo informacji, a żeby wprowadzić zabezpieczenia techniczne, a przede wszystkim zobowiązać wszystkie osoby które uczestniczą w tym procesie do zachowania informacji w poufności. I to był element, który zadecydował tak naprawdę o tym że tutaj działania związane są z blokowaniem, zablokowaniem, komercjalizacji tego urządzenia były nieskuteczne. (...)” Powyższa wypowiedź pełnomocnika powodów stoi w oczywistej sprzeczności z twierdzeniami przedstawionymi w sprawie o sygn. akt XX Gz 77/20 - częściowo tożsamymi ze stanowiskiem prezentowanym przez powodów w niniejszej sprawie. Na marginesie należy podkreślić, że to właśnie uzyskanie zabezpieczenia jest celem i „sukcesem” strony przeciwnej, a nie dążenie do rozstrzygnięcia sprawy w kontradiktoryjnym postępowaniu sądowym, zgodnie z rzeczywistym stanem rzeczy. Wniosek taki wynika z pozostałej wypowiedzi pełnomocnika powodów: „(...) co nam daje takie zabezpieczenie to mój kolega opowie o tym pewnie szerzej, ono ustawia tak naprawdę cały proces, prowadzi do niezwłocznego, natychmiastowego zaniechania bezprawnych działań, także ten cel, który chcemy osiągnąć jest osiągnięty i jakby zupełnie inaczej ustawia proces, zdecydowanie jakby z większym komfortem możemy sobie taki proces prowadzić, ale też proszę pamiętać, że zdecydowanie wyższa jest skłonność drugiej strony w przypadku uzyskania takiego zabezpieczenia, aby zawsze ugodę i takie ugody w wielu przypadkach są zawierane. (...) jest to rozwiązanie, które w sposób szybki pozwala zamknąć

sprawę. (...) Został przygotowany wniosek o zabezpieczenie roszczenia i dosłownie po kilku dniach proszę państwa, sąd wydał postanowienie gdzie zakazał pracownikowi bylemu działań grożących naruszeniem prawa (...) po otrzymaniu postanowienia pracownik sam zgłosił się do swojego byłego pracodawcy z propozycją zawarcia ugody, taka ugoda została proszę państwa zawarta. (...) w tych sprawach skuteczne działanie polega na właśnie, sprawę wygrywa się lub przegrywa na tzw. zabezpieczeniach (...)”.

Dowód: 1) stenogram z publicznej wypowiedzi pełnomocnika powodów r.pr A.P. (załącznik 6).

Pełnomocnik powodów w sposób publiczny chwali się, że wykorzystuje instytucję zabezpieczenia do wywarcia presji ekonomicznej na pozwanym. Jednocześnie świadomość powodów bezpodstawności wysuwanych roszczeń i budowanych do nich wniosków o zabezpieczenie bezpośrednio wskazuje, że stanowi to działanie w złej wierze mające wykorzystać Sąd jako narzędzie brudnej walki z twórcami wynalazków, do których Spółka (...)nie nabyła skutecznie praw. (...)”(pismo obowiązane z dnia 25 września 2020 r., k. 129 - 152 akt, załącznik 6, k. 154 - 158 akt).

Ponadto w treści pisma zostało umieszczone zdjęcie uprawnionej wraz ze zdjęciem jednego ze slajdów będącego częścią prezentacji multimedialnej pokazywanej w trakcie tegoż szkolenia (pismo obowiązane z dnia 25 września 2020 r., k. 138 akt).

Kolejno w dniu 20 października 2020 r. uprawniona została poinformowana, że pismo z analogicznym komentarzem dotyczącymi uprawnionej oraz załącznikiem nr 8 w postaci stenogramu z wykładu, obowiązany złożył w postępowaniu prowadzonym przed Sądem Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie prowadzonym pod sygn. akt XIII Ns-Rej. KRS 8022/20/014 (pismo obowiązane z dnia 25 września 2020 r., k. 159 - 166 akt, załącznik nr 8, k. 168 - 183 akt).

Postępowanie zabezpieczające jest procesową formą tymczasowej ochrony prawnej i spełnia pomocniczą rolę w stosunku do postępowania rozpoznawczego. Jego celem jest zapewnienie efektywności orzeczenia wydanego w postępowaniu, w którym wierzyciel ma dochodzić swego roszczenia, jednakże bez przesądzania o kształcie przyszłego rozstrzygnięcia w sprawie.

Zgodnie z art. 730 § 1 k.p.c. w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd można żądać udzielenia zabezpieczenia, natomiast w myśl art. 730¹ § 1 k.p.c. udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia.

Według art. 730¹ § 2 k.p.c. interes prawny istnieje, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. W doktrynie podkreśla się, że osiągnięcie celu postępowania w sprawie w rozumieniu art. 730¹ § 2 k.p.c. wiązać należy z rodzajem ochrony prawnej, której udzielenia żąda się w postępowaniu cywilnym. O istnieniu podstawy zabezpieczenia można, więc mówić wtedy, gdy bez zabezpieczenia ochrona prawna udzielona w merytorycznym orzeczeniu w sprawie okaże się niepełna (*tak: A. Jakubecki (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Praktyczny komentarz, Zakamycze, 2005, wyd. II*).

Natomiast roszczenie jest uprawdopodobnione, jeżeli *prima facie* istnieje znaczna szansa na jego istnienie, co nie wyklucza tego, iż w świetle głębszej analizy stanu faktycznego i prawnego, Sąd poczyni odmienną ocenę (*por.: postanowienia Sądu Apelacyjnego w Szczecinie: z 27 kwietnia 2006 r. I ACz 468/, LEX nr 516571 i z 28 grudnia 2006 r. I ACz 1129/06, LEX nr 516576*). Wymóg uprawdopodobnienia, a nie dowiedzenia istnienia roszczenia, oznacza zwolnienie strony, obciążonej ciężarem takiego uprawdopodobnienia, z obowiązku zachowania szczegółowych przepisów o postępowaniu dowodowym (art. 243 k.p.c.).

Dla udzielenia zabezpieczenia konieczne jest zatem kumulatywne zaistnienie dwóch przesłanek określonych w art. 730¹ k.p.c., uprawdopodobnienie roszczenia oraz wykazanie interesu prawnego.

Podstawę materialnoprawną roszczeń uprawnionej stanowią przepisy ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tj. z dnia 6 czerwca 2019 r., Dz.U. z 2019 r. poz. 1231, dalej: Pr.Aut.).

Jak stanowi art. 16 Pr.Aut., jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, autorskie prawa osobiste chronią nieograniczoną w czasie i niepodlegającą zrzeczeniu się lub zbyciu więź twórcy z utworem, a w szczególności prawo do: 1) autorstwa utworu; 2) oznaczenia utworu swoim nazwiskiem lub pseudonimem albo do udostępniania go anonimowo; 3) nienaruszalności treści i formy utworu oraz jego rzetelnego wykorzystania; 4) decydowania o pierwszym udostępnieniu utworu publiczności; 5) nadzoru nad sposobem korzystania z utworu.

Zgodnie z treścią art. 78 ust. 1 Pr.Aut. twórca, którego autorskie prawa osobiste zostały zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania. W razie dokonanego naruszenia może także żądać, aby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności aby złożyła publiczne oświadczenie o odpowiedniej treści i formie. Jeżeli naruszenie było zawinione, sąd

może przyznać twórcy odpowiednią sumę pieniężną tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę lub - na żądanie twórcy - zobowiązać sprawcę, aby uiścił odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez twórcę cel społeczny.

Stosownie do treści art. 17 Pr.Aut. jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, twórcy przysługuje wyłączne prawo do korzystania z utworu i rozporządzania nim na wszystkich polach eksploatacji oraz do wynagrodzenia za korzystanie z utworu.

W myśl art. 79 ust. 1 Pr.Aut. uprawniony, którego autorskie prawa majątkowe zostały naruszone, może żądać od osoby, która naruszyła te prawa: 1) zaniechania naruszenia; 2) usunięcia skutków naruszenia; 3) naprawienia wyrządzonej szkody: a) na zasadach ogólnych albo b) poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej dwukrotności, a w przypadku gdy naruszenie jest zawinione - trzykrotności stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu; 4) wydania uzyskanych korzyści.

W ocenie tutejszego Sądu nie ulegało wątpliwości, iż zarówno sporządzona na potrzeby szkolenia prezentacja, której wydruk stanowił załącznik do akt jak i wygłoszony przez uprawnioną wykład stanowią utwory w rozumieniu art. 1 ust 1 Pr.Aut. Uprawniona uprawdopodobniła, iż obydwa spełniają przesłanki w postaci rezultatu pracy człowieka (twórcy - uprawnionej), są przejawem jej działalności twórczej i mają indywidualny charakter.

Nie ulegało także wątpliwości, że obowiązany nie był uprawniony do nagrywania i sporządzenia stenogramu z wykładu oraz powielenia fragmentów prezentacji. Natomiast uprawniona nie uprawdopodobniła, aby obowiązany wprowadził do obrotu fragment lub całość prezentacji, z załączonego bowiem materiału dowodowego oraz stanowisk stron wynikało jedynie, że obowiązany wprowadził do treści pism procesowych fragment prezentacji w postaci slajdu. Obowiązany nie kwestionował zresztą tej okoliczności, wywodząc jednakże, iż działał w celu podważenia argumentacji strony przeciwnej.

Nie uprawdopodobniła także uprawniona, aby doszło do publicznego rozpowszechniania stenogramu. W orzecznictwie europejskim wskazuje się, że pojęcie publiczności odnosi się do nieokreślonej liczby potencjalnych odbiorców i zakłada ponadto dość znaczną liczbę osób (*por.: wyroki z dnia 15 marca 2012 r., SCF, C 135/10, EU:C:2012:140, pkt 84; z dnia 31 maja 2016 r., R., C 117/15, EU:C:2016:379, pkt 41; z dnia 29 listopada 2017 r., V., C 265/16, EU:C:2017:913, pkt 45*). Zatem zarzucane rozpowszechnienie, które polegało na złożeniu do akt sprawy Wa XIII Ns-Rej. KRS 8022/20/14 nie było skierowane do osób ogólnie, lecz do indywidualnych i określonych

profesjonalistów. W sprawie o sygn. C-637/19 Trybunał wskazał, że przekazanie sądowi drogą elektroniczną chronionego utworu w charakterze dowodu w ramach toczącego się między jednostkami postępowania sądowego nie może zostać uznane za „publiczne udostępnianie” w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29. Istnienie w prawie krajowym uregulowań w dziedzinie dostępu do dokumentów publicznych jest w tym względzie bez znaczenia. Taki dostęp jest bowiem przyznawany nie przez użytkownika, który przekazał utwór sądowi, lecz przez tenże sąd jednostkom, które wnoszą o uzyskanie takiego dostępu, zgodnie z obowiązkiem i procedurą, jakie przewidziane są w prawie krajowym dotyczącym dostępu do dokumentów publicznych (*por.: wyrok Trybunału z dnia 28 października 2020 r., sygn. C-637/19, <http://curia.europa.eu>*).

Co zaś się tyczy naruszenia autorskich praw osobistych uprawnionej, wskazała ona iż obowiązany dopuścił się ich naruszenia poprzez nierzetelne wykorzystanie utworu (art. 16 pkt 3 Pr.Aut.) oraz naruszył jej wyłączne uprawnienie do nadzoru nad korzystaniem z utworu (art. 16 ust. 5 Pr.Aut.), bowiem wykorzystał utwory uprawnionej w sposób zmanipulowany, w celu jej zdyskredytowania, zatem obowiązany działał na szkodę uprawnionej i jej klientów.

Art. 16 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych gwarantuje autorowi m.in. prawo do oznaczenia utworu swoim nazwiskiem/pseudonimem oraz rzetelnego wykorzystania utworu. To ostatnie pojęcie winno być rozumiane szeroko. Brak jest legalnej definicji tego pojęcia, gdyż jest to klauzula generalna, zastępująca dyspozycje stron umowy i zezwalająca na odtworzenie zakresu uprawnień korzystającego z utworu. Zgodnie z tym uregulowaniem sposób korzystania z utworu powinien być zgodny z charakterem i przeznaczeniem utworu oraz przyjętymi zwyczajami. Nierzetelność w wykorzystaniu utworu, stanowiąca naruszenie osobistych praw autorskich twórcy utworu eksploatowanego, istnieje wówczas, gdy sposób prezentacji tego utworu, czy to we fragmentach cytowanych np. w przeglądzie prasy, czy to w opracowaniu, fałszywie sugeruje odbiorcy oryginalny kształt wykorzystywanego dzieła. Miałoby to miejsce np. wtedy, gdy przy prezentacji poglądów innego autora cytowany jest (w domyśle: jako reprezentatywny) fragment jego dzieła, przy równoczesnym pominięciu innego fragmentu znajdującego się w tym samym tekście, w którym przeprowadzona jest krytyka przytoczonej tezy. Wprowadzenie w ten sposób w błąd odbiorców dzieła zależnego (lub innego niesamoistnego) narusza "więź twórcy z utworem" macierzystym (*por.: J. Barta, R. Markiewicz, Komentarz do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, Warszawa 2011*).

Zdaniem Sądu, o ile słusznie można zarzucić obowiązanemu, iż naruszył wyłączne uprawnienie A.P. do nadzoru nad korzystaniem z utworów, o tyle nie zostało

uprawdopodobnione aby obowiązany dopuścił się nierzetelnego wykorzystania utworu. Sam fakt wykorzystania utworu w celu innym niż został stworzony, w świetle treści art. 33² Pr.Aut. (o czym szczegółowo niżej), nie przesądza o jego nierzetelnym wykorzystaniu. Natomiast uprawdopodobnienie okoliczności, iż obowiązany dopuścił się manipulacji wykładu poprzez twierdzenie, jakoby część wykładu uprawnionej stanowiła jej publiczną wypowiedź dotyczącą m.in. spraw rozpoznawanych pod sygn. akt XXV Co 45/20 i XXV Cz 123/20 oraz innych spraw, wymagała nie tylko powołania się na taki argument, ale także przedstawienia zarówno treści utworu w oryginale jak i fragmentu lub całości wykładu w kształcie zmanipulowanym. W aktach sprawy znajdują się pisma procesowe zawierające fragmenty stenogramu sporządzonego przez obowiązane z wykładu jak i same stenogramy załączone do pism procesowych obowiązanych, które zdaniem uprawnionej stanowią o manipulacji. Uprawniona nie przedstawiła jednak nagrania wykładu w „czystej” formie, które umożliwiłoby zestawienie wraz ze zmanipulowanym fragmentem i stenogramem a w konsekwencji ocenę tego, czy doszło do nierzetelnego wykorzystania utworu.

Przechodząc zatem do analizy argumentacji obowiązanych, Sąd nie podzielił stanowiska uprawnionej o braku możliwości wyłączenia odpowiedzialności obowiązanych w świetle art. 33² Pr.Aut.

Stosownie do treści art. 33² Pr.Aut. wolno korzystać z utworów dla celów bezpieczeństwa publicznego lub na potrzeby postępowań administracyjnych, sądowych lub prawodawczych oraz sprawozdań z tych postępowań.

Powyższy przepis jest odpowiednikiem art. 5 ust. 3 lit. e dyrektywy 2001/29/WE, który umożliwia państwom członkowskim wprowadzenie wyjątku dla "korzystania do celów bezpieczeństwa publicznego lub w celu zapewnienia sprawnego przebiegu lub prowadzenia sprawozdań z procedur administracyjnych, parlamentarnych lub sądowych". W doktrynie wskazuje się, że użycie zwrotu "na potrzeby" oznacza, że użycie utworu powinno mieć ścisły związek z toczącym się postępowaniem. Po pierwsze, wykorzystanie utworów jako dowodów. Należy przyjąć, że komentowany przepis obejmuje korzystanie z utworów w charakterze środków dowodowych w postępowaniu administracyjnym, karnym, cywilnym i sądownoadministracyjnym (*por.: T. Koellner, Prawo autorskie a dostęp do informacji publicznej, KPP 2012, Nr 3, s. 767–768; M. Markiewicz, Licencja ustawowa, s. 521*). Po drugie, korzystanie z utworów jako z elementu pism procesowych – w celu wzmocnienia argumentacji. Można bronić tezy, że wskazany sposób użycia powinien być oceniany nie w świetle komentowanego przepisu, lecz na podstawie art. 29 PrAut regulującego prawo

cytatu (tak: *M. Markiewicz, Licencja ustawowa*, s. 522–526). Jak się wydaje, użycie cytatu można uzasadnić wyjaśnianiem określonych kwestii, np. w opinii biegłego, albo w piśmie procesowym czy wyroku. Po trzecie wreszcie, korzystanie z utworów "przy okazji" postępowania. Do takich sytuacji należy zaliczyć korzystanie z opracowań doktrynalnych (np. komentarza do kodeksu) w czasie rozprawy. W tym przypadku korzystanie z utworu należy oceniać w świetle prawa cytatu (tak *M. Markiewicz, Licencja ustawowa*, s. 527) (por.: *P. Ślęzak, Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Komentarz do art. 33², Warszawa 2017, Legalis*). Przy czym przepis ten nie definiuje poszczególnych przesłanek korzystania z utworu. Zarówno w przypadku postępowań administracyjnych, jak i sądowych utwór może stanowić element materiału dowodowego, jak również stanowić zasadniczy przedmiot postępowania (np. proces dotyczący plagiatu). W obu przypadkach zachodzić może konieczność wielokrotnego korzystania z utworu (por.: *E. Ferenc-Szydelko (red.), Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Komentarz do art. 33², Wyd. 3, Warszawa 2016, Legalis*).

Analiza powyższego przepisu, a w szczególności jego wykładni w sposób zawężający jako wyjątku i wywodzona z tego przesłanka ścisłego związku z toczącym się postępowaniem nie uchybia możliwości uznania działań obowiązanego za mieszczące się w graniach tego przepisu, a w konsekwencji uprawnienia do skorzystania z utworów zarówno w charakterze środków dowodowych (np. załącznik do pisma zawierający stenogram wykładu) jak i elementu pisma procesowego (cytowany fragment stenogramu oraz slajd z prezentacji).

Po pierwsze tutejszy Sąd na etapie postępowania zabezpieczającego nie ma możliwości oceny czy dany dowód został złożony na potrzeby postępowania sądowego, z punktu widzenia przedmiotu postępowania. Uprawniona w tym zakresie wskazała jedynie w sposób ogólny, czego dotyczą postępowania II C 2052/20 (nieważność zbycia udziałów) i Wa XIII Ns-Rej. KRS 8022/20/014, dochodząc następnie do konstatacji, że nie jest uzasadnione wykorzystanie utworu na potrzeby tych postępowań. Zdaniem Sądu, argumentacja ta jest niemożliwa do zweryfikowania wobec braku możliwości zapoznania się z aktami tamtych spraw, podnoszonymi przez strony twierdzeniami oraz powoływanymi dla ich odparcia twierdzeniami i wnioskami. Niezależnie bowiem od kategorii sprawy, potrzeba powołania danego dowodu może wynikać także z zajętego przez stronę przeciwną stanowiska. Jak wywodził obowiązanym, jego działania podyktowane były ochroną własnego interesu i zmierzały do podważenia stanowiska strony przeciwnej.

Niezależnie jednak od powyższego, ocena przydatności danego dowodu z punktu widzenia przedmiotu postępowania nie leży w gestii tutejszego Sądu. Obowiązanym jako strona

tamtejszych postępowań może przytaczać twierdzenia i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej. O wiarygodności i mocy dowodowej, a zatem o ich przydatności i znaczeniu dla danego postępowania, orzeka jednakże Sąd, przed którym toczy się dane postępowanie co wynika wprost z treści art. 233 § 1 k.p.c. Dokonanie przez tutejszy Sąd oceny przydatności złożonych przez obowiązane pism oraz dowodów, w sytuacji w której powyższe postępowania nie zostały jeszcze zakończone, jest więc nie tylko niemożliwe z przyczyn wyżej wskazanych, lecz stanowiłoby także niedopuszczalną ingerencję w swobodę oceny dowodów przez Sądy prowadzące postępowania w sprawach II C 2052/20 i Wa XIII Ns-Rej. KRS 8022/20/014. O tym czy dany dowód był potrzebny i przydatny dla rozstrzygnięcia wypowiedzą się Sądy orzekające w tych sprawach.

Mając na uwadze konieczność kumulatywnego spełnienia przesłanek zabezpieczenia, wobec oceny roszczeń uprawnionej jako nieuprawdopodobnionych, Sąd zaniechał badania przesłanki interesu prawnego i wniosek o zabezpieczenie na podstawie wyżej powołanych przepisów oddalił.

Na marginesie jedynie, tut. Sąd pragnie także wskazać zastrzeżenia dotyczące sposobów zabezpieczenia roszczeń, jakie uprawniona wskazała w petitum wniosku. Zastrzeżenia tutejszego Sądu budził m.in. drugi ze wskazanych sposobów zabezpieczenia, zmierzający do nakazania obowiązanemu fizycznego wycofania stenogramu wykładu z akt któregośkolwiek z postępowań, do których stenogram wykładu został złożony, w tym z akt postępowań prowadzonych pod sygnaturami akt WA XIII Ns-Rej. KRS 8022/20/014 i II C 2052/20.

Zdaniem Sądu sposób zabezpieczenia sformułowany w ten sposób był niewykonalny. Po pierwsze bowiem, nie spełniał on wymogów precyzyjności w odniesieniu do części w której uprawniona domaga się nakazania obowiązanemu wycofania stenogramu wykładu z któregośkolwiek z postępowań. Zauważyć należy, iż roszczenia winny być formułowane w sposób precyzyjny i możliwy do egzekucji, której to cechy nie spełnia sformułowanie „któregokolwiek”. Wniosek o zabezpieczenie w tej części podlegałby zatem oddaleniu.

Po drugie, co istotniejsze, tak sformułowany wniosek o zabezpieczenie nakładał na obowiązane obowiązek, którego nie jest on w stanie spełnić. Obowiązany nie ma możliwości samodzielnego fizycznego wycofania stenogramu z wykładu z akt postępowań, nawet jeżeli złożyłby wniosek o cofnięcie tego dowodu. Zgodnie bowiem z treścią § 126 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. regulamin urzędowania

sądów powszechnych, w toku postępowania można wydać stronie lub innej uprawnionej osobie złożony przez nią dokument lub przedmiot tylko na zarządzenie przewodniczącego składu orzekającego lub sędziego sprawozdawcy. Nie leży zatem w gestii obowiązanej możliwości fizycznego wycofania stenogramu, tym bardziej w sytuacji, gdy czynność ta nie byłaby połączona z wnioskiem o cofnięcie dowodu.

SSO Agnieszka Matlak